

Danske Medier :

Kommercielle og ophavsretlige anbefalinger og dilemmaer vedr. kunstig intelligens

Indledning

Kunstig intelligens (AI) bliver en mere og mere integreret del af mediebranchen og får dermed tiltagende indflydelse på medievirksomhedernes kommercielle forretninger. Danske medievirksomheder er opsatte på at omfavne de muligheder, som kunstig intelligens giver for udvikling og innovation i branchen. Denne udvikling stiller dog også branchen over for væsentlige udfordringer, særligt relateret til respekten for udgiverens rettigheder til mediernes indhold. Det indhold, som skabes af medierne, udgør fundamentet for medievirksomhedernes eksistens og økonomiske bæredygtighed. Derfor er det nødvendigt, at virksomhederne sikres mod den masseudnyttelse og andre former for misbrug af deres ophavsretligt beskyttede materiale, som hidtil er sket gennem træning og anvendelse af tjenester som ChatGPT, Bard mv. uden forudgående tilladelse.

Mediernes rettigheder bør respekteres for at sikre en rimelig balance mellem dem, der producerer indhold og dem, der høster værdien af indholdet. Det gælder både, når mediernes indhold bruges til træning af AI systemer, og når AI systemer anvendes til at bearbejde og versionere indhold produceret af medier til genudgivelse eller andre former for udnyttelse.

Der er ikke noget modsætningsforhold mellem at omfavne og anvende de muligheder, som kunstig intelligens giver, og at kræve ordnede forhold ift. håndhævelse af rettighederne til indholdet. Tværtimod. Respekten for og håndhævelsen af mediernes ophavsrettigheder er central for innovation og investeringer i produktion og udgivelse af nyt kvalitetsindhold. Det gælder selvsagt også, når AI-systemer ønsker at udnytte mediernes indhold.

Væsentligt er det, at teknologien udvikles og anvendes ansvarligt med udgangspunkt i en række grundlæggende principper, herunder respekt af IP-rettigheder, uafhængighed af techgiganter samt hensyn til dansk sprog og kulturforståelse.

Danske Medier ønsker for nuværende at prioritere de følgende områder 1) sikring af medievirksomhedernes ophavsretligt beskyttede materiale ifm. træning og anvendelse af store AI-modeller og 2) afklaring af mediernes eventuelle bidrag i danske, nordiske og/eller europæiske sprogmodeller.

Grundlæggende principper

Ophavsret, transparens og uafhængighed af techgiganter

- ✓ **Respekt af IP-rettigheder:** Rettighedshavernes eneret til udnyttelse af deres indhold gælder også i forhold til kunstig intelligens. Dette bør gælde, uanset hvor i verden udnyttelsen finder sted.
- ✓ **Tilladelse:** Træning af AI-systemer og -modeller indebærer ophavsretligt relevante handlinger, der kræver mediernes tilladelse.
- ✓ **Vederlag:** Medier bør fastholde retten til at kræve og forhandle vederlag for udnyttelse af deres indhold. Det er særligt åbenlyst, at der bør falde betaling for den ophavsretlige udnyttelse ifm. træning af AI-datasæt og ifm. tredjemands upload af medieindhold til AI-systemer med henblik på at få et output, der afspejler dette medieindhold. Yderligere output fra generativ AI, der er udviklet på baggrund af mediernes indhold, kan også være relevant ift. vederlag.
- ✓ **Uafhængighed:** Medier bør insistere på deres autonomi ift. tech-giganter.
- ✓ **Gennemsigtighed i træning:** Aktører bag store AI-modeller skal sikre gennemsigtighed i forhold til, hvilket ophavsretligt beskyttet indhold, som modellerne er trænet på. Rettighedshavere skal kunne få indsigt heri.
- ✓ **Ingen favorisering:** Gatekeepere må ikke favorisere eget eller deres partners AI-skabte indhold, ej heller diskriminere mediernes indhold på fx onlinesøgemaskiner.
- ✓ **Kontrol med techgiganter:** Det bør undgås, at techgiganter styrkes yderligere, bl.a. ved at udelukke medier fra markedet. Samtidig skal det sikres, at nye aktører ikke får lov at vokse sig så store, at de begrænser konkurrencesituationen.

Sprogmodeller

- ✓ **Troværdige løsninger:** Foreningen er fortalere for, at der etableres danske, nordiske eller europæiske sprogmodeller for at sikre bedre repræsentation af det danske sprog og dansk kulturforståelse.
- ✓ **Ophavsret:** Danske, nordiske eller europæiske sprogmodeller skal baseres på lovlig anvendelse af indhold, hvor relevante rettigheder er klareret.
- ✓ **Mediernes bidrag:** Medier bør være åbne over for at stille deres indhold til rådighed for relevante dansksprogede udviklingsprojekter vedr. validering og/eller finjustering af sprogmodeller og udvikling af datasæt hertil på rimelige vilkår.
- ✓ **Samarbejde:** Foreningen vil gå i dialog med de aktører, der arbejder på udvikling af nationale, nordiske eller europæiske sprogmodeller, og sikre, at de er funderet i ansvarlighed og med ordnede forhold, hvad angår rettigheder ift. medieindhold.

Policy-anbefalinger og dilemmaer

Ophavsret, gennemsigtighed og uafhængighed af techgiganter

Dilemma:

Teknologier baseret på kunstig intelligens udgør infrastruktur, som også medierne ønsker at anvende ansvarligt. Hvordan bør medier forholde sig til på den ene side at kræve respekt af deres rettigheder til og vederlag for brug af deres ophavsretligt beskyttede materiale i AI-systemer og på den anden side at bidrage til udviklingen ved at anvende modeller, som er skabt pba. beskyttet materiale?

Anbefalinger:

- ✓ Danske Medier skal deltage i debatten om udvikling af kunstig intelligens, bl.a. for at vise, at brug af publicistisk indhold er en nødvendighed for at kunne skabe troværdige og brugbare løsninger baseret på kunstig intelligens og medievirksomheder dermed er en uvurderlig partner for udviklere. Det skal tydeliggøres, at der ingen modsætning er mellem at sikre rettighederne til indhold, kræve ordnede forhold og så at gribe mulighederne i ny teknologi.

- ✓ Foreningen ønsker – som absolut minimum – at sikre en generel transparensforpligtelse i AI Act. Transparens er grundlaget for at kunne håndhæve rettighederne.
- ✓ Der skal arbejdes på en model for opkrævning af vederlag for brug af mediernes beskyttede indhold til såvel træning som anvendelse af AI-systemer.
- ✓ Med henblik på den kommende EU-Kommission opfordrer foreningen til, at relevant lovgivning revideres med henblik på at sikre og styrke det ophavsretlige grundlag i takt med udrulningen af kunstig intelligens.

Sprogmodeller

Dilemma:

I udviklingen af sprogmodeller, er det vigtigt at finde det rette niveau for værdiskabende danske, nordiske eller europæiske sprogmodeller. På fundamentsmodelniveau er det meget vanskeligt at etablere den fornødne skala til at kunne konkurrere med techgiganternes modeller. Omvendt er der stort behov for dansksprogede modeller i mindre skala, og for dansksprogede validerings- og finjusteringsdatasæt, hvor samarbejde på tværs af aktører er afgørende for at opnå den nødvendige skala. Et væld af projekter er ved at tage form både i Danmark og på nordisk niveau. De fleste forudsætter, at mediernes indhold anvendes til træning af disse modeller, hvilket indebærer risiko for, at mediernes indhold i den forbindelse også udnyttes uden ordnede forhold, ligesom det er tilfældet i dag ved brug af techgiganternes AI-systemer.

Anbefalinger

- ✓ Foreningen ønsker at indgå i samarbejder for at øge vidensniveauet ift. mediers rolle og deltagelse i udvikling af sprogmodeller.
- ✓ Foreningen ønsker at deltage i relevante udviklingsprojekter, fx vedr. validering og finjustering af sprogmodeller og udvikling af datasæt hertil.

- ✓ Foreningen ønsker at være involveret i drøftelsen af danske, nordiske og/eller europæiske sprogmodeller og er positiv over for samarbejder på nordisk og europæisk niveau, herunder i regi af Nordisk Råd samt deltagelse i EDIC (European Digital Infrastructure Consortium)¹.

De anvendte begreber baserer sig på foreløbigt udkast til EU-forordningen, AI Act, som ventes afsluttet omkring årsskiftet 2023/24. Begreberne vil derefter blive tilpasset.

Mediebranchen har på europæisk og globalt plan udarbejdet en række principper, som understøtter foreningens tilgang:

[Global AI Principles](#)

[Global AI Policy to Protect Editorial Integrity](#)

[G7-landenes AI Code of Conduct](#)

KONTAKT

Danske Medier

+45 33 97 40 00

mail@danskemedier.dk

Konstitueret adm. direktør Marianne Bugge Zederkof

+ 45 20 76 50 99

mbz@danskemedier.dk